

→ Széthordják az épített örökséget a Bihar megyei Asszonyvásárán ● 3.

→ Dél-olasz szilveszter pálmák között ● 4-5.

→ A muzsika géniuszának hősi élete: 250 éve született Ludwig van Beethoven ● 6.

2020. JANUÁR 9.
XXX. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM
WWW.ERDELYINAPLO.RO

Erdélyi Napló

FOTÓ: MAKKAY JÓZSEF

Menyő, a szilágysági zsákfalu menedéke

A jövő elkezdődött

Evfordulók táján az emberek igyekeznek számba venni az eltelt év eseményeit, mérleget készítenek és terveket szövögetve szemrevételezik az új esztendő lehetőségeit. Látszólag ez utóbbi a nehezebb feladat, hiszen az ember jövőbe látó képessége korlátozott, és rendszerint csak sejtései vannak arról, hogy mi várható.

A politikában, a közéletben és a gazdaságban azonban vannak jól bejáratott trendek, irányzatok, amelyek több éven keresztül is szinte állandónak bizonyulnak. Ezek ismeretében például nyugodt lélekkel kijelenthetjük, hogy Romániát egyhamar nem fogja keresztülszelni autópálya észak-dél és kelet-nyugat irányban. Ennek kimondásához nem kell jóstehetség. Elegendő számba venni az elmúlt harminc év történéseit, a politikai színezettől függetlenül egymást váltó politikai erőket, amelyek képtelennek bizonyultak tartós európai szintre emelni az országot. Minden bizonnyal itt a következő években sem lesz áttörő változás.

A rendszerváltásban kulcsszerepet játszó egykori kommunista diplomata, Silviu Brucan sem volt jóstehetség, amikor 1990-ben

megjövendölte, hogy húsz évbe is beletelhet, amíg Románia felzárkózik a demokratikus világhoz. Brucan jól ismerte a valós román történelmet, tisztában volt a román néplelekkel, így jól látta, hogy az ország még nagyon sokáig fog vergődni a senki földjén.

Ahhoz sem kell jóstehetség, hogy ki mondjuk: az erdélyi magyar autonómia-törekvések terén sem számíthatunk gyors áttörésre. Ebben természetesen nemcsak a folyamatos elutasítást megtestesítő román politikum és államapparátus a hibás, hanem a bizonytalan, beletörődő, az erdélyi magyar érdekvédelem külföldi lehetőségeit alábecsülő vagy felszínesen kezelő magyar politikai elit is.

És ha a nemzetközi porondon mozgunk, el lehet gondolkozni az Amerikai Egyesült Államok hadserege által elkövetett friss iraki légitámadás lehetséges következményein. Kászim Szulejmáni tábornok, az iráni Forradalmi Gárda különleges egységének parancsnoka ellen végrehajtott célzott amerikai támadás ismét puszkaporos hordóvá változtatta a Közel-Kelet térségét. A világcsendőr szerepét eljátszó Egyesült Államok döntései mögött sokszor nehéz észérveket és

pragmatizmust keresni. A birodalmi logika érvényesül mindannyiszor, amikor a központtól távol követnek el a világ többi része által komolyan megkérdőjelezhető katonai csapásokat. Ha történelmi léptékkal nézzük az amerikai beavatkozásokat – legalábbis a Közel-Keleten és Észak-Afrikában –, egy-egy diktatórikusnak kikiáltott rendszer megdöntése után tíz- vagy százvezek haltak meg és milliók váltak földönfutókká. Ezt történt Irakban Szaddám Huszein rendszerének megdöntése után, és nagyjából ugyanaz a forgatókönyv ismétlődött meg Moammer Kadhafi líbiai vezető katonai eltávolításával. Azóta sem talált magára egyik ország sem: a katonai beavatkozásokat követő több éves káosz alapján elképzelhető, hogy ugyanez a sors vár Iránra is.

Mindez az Egyesült Államoknak sem jó. A gond csak az, hogy a korábban meghozott téves döntésekből a világhatalmi politika soha nem tanul. Vagyis a történelem folyamatosan ismétli önmagát.

Ezért nem kell különösebb jóslásokba bocsátkoznunk, amikor bizonyos előzmények alapján megérezzük, mit hoz a közeljövő számunkra.

Makkay József